

Nr 283.

Av herr **Åman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 184 angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m. föreslås bl. a., att i den blivande arbetarskyddsstyrelsen skola ingå representanter för arbetsmarknadens parter. Härvid förutsättes, att arbetsgivarna skola erhålla två representanter och arbetstagarna likaledes två. Dessa partsrepresentanter skola inträda i styrelsen vid handläggning av vissa arbetstidsärenden ävensom vid behandling av vissa icke ännu klart avgränsade arbetarskyddsfrågor. Departementschefen föreslår vidare i enlighet med vad de kommittéade förutsatt, att partsrepresentationen skall ordnas på sådant sätt, att bland suppleanterna för arbetstagarrepresentanterna en ledamot skall utses efter förslag av Tjänstemännens centralorganisation för att tillgodose tjänstemännens intresse av representation vid avgörande av arbetstids- och arbetarskyddsärenden. Kommitténs förslag grundar sig på den utredning, som verkställdes av generaldirektören Nordin rörande tjänstemännens representation i arbetsdomstolen, arbetsrådet och försäkringsrådet. Detta förslag gick i huvudsak ut på att — med bibehållande av nuvarande system med två partsrepresentanter för vardera arbetstagare och arbetsgivare — tjänstemannarepresentanten i egenskap av suppleant skulle deltaga i handläggning av alla ärenden angående tjänstemannaförhållanden. Tjänstemannarepresentanten skulle sålunda i vissa fall inkallas i stället för ordinarie ledamot. I övrigt skulle denna särskilda representant ha ställning som suppleant. Vid genomförande av ändringen i arbetsdomstolens sammansättning infördes en ordning i huvudsaklig överensstämmelse med detta förslag, dock att tjänstemannarepresentanten icke fick ställning såsom suppleant utan som särskild ledamot, vilken skulle inkallas endast vid handläggning av vissa ärenden.

Det av generaldirektören Nordin utarbetade förslaget för arbetsrådets del utgick från de förhållanden, som voro rådande, innan fråga uppkommit om inrättande av en särskild arbetarskyddsstyrelse, där såväl arbetstidsärenden som arbetarskyddsärenden komme att handläggas. Frågan om tjänstemännens representation i nämnda organ torde genom den föreslagna omorganisationen ha kommit i ett ur vissa synpunkter nytt läge. Önskvärdheten av en kontinuerlig medverkan från tjänstemännens sida i arbetar-

skyddsstyrelsens verksamhet torde genom den föreslagna omorganisationen avsevärt ha stärkts. Otivelaktigt kommer styrelsen att få handlägga ett flertal frågor, som äro synnerligen betydelsefulla ur tjänstemannasympunkt. Det kan sålunda framhållas, att det, vid en intensifiering av arbetarskyddsverksamheten, måste vara angeläget, att denna lagstiftning verkligen utbygges att även omfatta kontorsarbetet. Enligt 1938 års arbetarskyddskommittés förslag skola också skyddsnämnder obligatoriskt inrättas även vid dylika arbetsställen. En annan fråga, i vilken tjänstemännen även ha speciella intressen att bevaka, är frågan om rätten att överflytta arbetsgivaransvar på särskild arbetsföreståndare. En dylik överflyttningsrätt, som från tjänstemännens sida mottagits med stor tveksamhet, berör vitala tjänstemannaintressen, och prövningen av dylika ärenden kommer säkerligen ofta att vara av ganska ömtålig beskaffenhet. Därtill kommer, att arbetsrådets praxis beträffande arbetarskyddslagstiftningen måste vara av synnerligen stor betydelse för all personal, som står i arbetsledande ställning. Över huvud taget är det angeläget, att tjänstemännen och deras organisationer, vilka nu fått allt större fasthet och omfattning, få tillfälle att medverka vid arbetstids- och arbetsskyddslagstiftningens allmänna utformning genom praxis.

Med anledning härav synes det naturligt, att tjänstemännen beredas en självständig och med arbetarna likvärdig representation i den nya arbetarskyddsstyrelsen. Detta torde lämpligen böra ordnas på så sätt, att partsrepresentationen i arbetsrådet utökas till att omfatta tre representanter för arbetstagarna och tre representanter för arbetsgivarna. Härvid förutsättes, att tjänstemännen genom förslagsrätt för Tjänstemännens centralorganisation bliva representerade genom en av de tre ordinarie arbetstagarrepresentanterna.

Med stöd av vad här ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen i princip uttalar sig för att partsrepresentationen i arbetarskyddsstyrelsen utökas till tre representanter för vardera arbetsgivare och arbetstagare och att Tjänstemännens centralorganisation erhåller rätt att föreslå en ordinarie ledamot i styrelsen.

Stockholm den 31 mars 1948.

Valter Åman.

Gustaf Fahlander.

Rob. Krügel.

Elon Andersson.

R. Lundqvist.

Erik von Heland.

Fritiof Domö.